

Д. Миллий. Просічна. 1965 р.

Д. Миллий. Горизонт. 1965 р.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гапак С. Сила ангажованого мистецтва. Bratislava, Prešov: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, odbor ukrajinskej literatúry, 1983.

2. Лазарук М. Я. Писанка, писана житнім вогнем. Триптих про художницю Одарку Киселицю // Буковинський журнал. – 2012. – 2 (84). – С. 78-92.

3. Радик Олег. Україна його не знала... [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk-ua.facebook.com/uk.../248020761901541>

4. Abelovsky J. Bajcurova K. Výtvarná moderna Slovenska. Maliarstvo a socharstvo 1890-1949. – SLOVART a Peter Popelka 1997. – Bratislava. – 670 s.; 2 vyd. Bratislava. – 2000.

5. Cesáňne P. // Lamač, Miroslav. Myšlenky moderních maľúru (od Césanna po Dalího). – Odeon, Praha. – 1989. – 518 s.

6. Grešlík V. Galéria Dezidera Millyho Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku: putivnyk po ekspozyciji. Sprievodca po expozícii. – 1989. – 128 s.

7. Pečková S. Dezider Milly. – Bratislava: Tatran (Edícia Profily). – 1987. – 192 s.

8. Konečný S. Kultúrne aspekty vývoja rusínskej a ukrajinskej menšiny na Slovensku v povojnovom decéniu. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.saske.sk/cas/zoznam-rocnikov/2009/1/5848/

9. Nemcová H. Narodný umelec Dezider Milly. Vystavu pripravila Vychodoslovenska galleria v Košiciach. – 1988. Komisar vystavy: Helena Nemcová. Grafická úprava katalógu: Marián Kulík. – 40 s.

10. Saučín L. Výtvarne umenie na východnom Slovensku 1918-1938. – Košice: Východoslov. vydavateľstvo, 1964. – 217 s.

11. Vaross M. Slovenske výtvarne umenie 1918-1945. – Bratislava, 1960.

12. www.obec-kyjov.sk/historia-obce

УДК 75:376.130.2

Лариса КОСТЮК,

доцент, кандидат історичних наук,

Рівненський державний гуманітарний університет,

м. Рівне, Україна

РОЛЬ МУЗИКИ У ВИСТАВКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ХУДОЖНИКА ГЕОРГІЯ КОСМІАДІ

Костюк Л. К. Роль музики у виставковій діяльності художника Георгія Косміади. Розкривається особливий акцент виставкових презентацій картин художника Георгія Петровича Косміади (1886-1967) – використання музичних творів російських композиторів Сергія Рахманінова, Петра Чайковського, Миколи Римського-Корсакова, Модеста Мусоргського, Олександра Бородина та інших.

Ключові слова: Георгій Косміади, музика російських композиторів, виставки, Волинь, Німеччина.

Костюк Л. К. Роль музики в выставочной деятельности художника Георгия Космиади. Рассматривается особый акцент выставочных презентаций картин художника Георгия Космиади (1886-1967) – использование музыкальных произведений русских композиторов Сергея Рахманинова, Петра Чайковского, Николая Римского-Корсакова, Модеста Мусоргского, Александра Бородина и других.

Ключевые слова: Георгий Космиади, музыка русских композиторов, выставки, Волинь, Германия.

Kostiuk L. Music in Georgiy Cosmiadi's exhibition activity. Special accent of exhibition presentations by Georgiy Petrovich Cosmiadi's paintings (1886-1967) is revealed in this article, especially the student's application of music compositions by Russian composers such as Sergiy Rahmanov, Petro Chaikovskiy, Mykola Rimskiy-Korsakov, Modest Musorgskiy, Olexandr Borodin and others.

Keywords: Georgiy Kosmiadi, Russian composers' music, exhibitions, Volin, Germany.

© Лариса Костюк, 2015

Постановка проблеми. Постать Георгія Петровича Косміаді (1886-1967) є неоднозначною в об'язотворчому мистецтві України. Художник, педагог, архітектор, якому упродовж життя постійно приходилося виборювати власну нішу в інонаціональному середовищі чи то у Москві, чи у Рівному, чи у Німеччині, завжди перемагав талантом і наполегливою працею будь-які перипетії долі. В усі періоди життя він постійно звертався до музики та інших мистецьких засобів, щоб презентувати і популяризувати свою творчу особистість.

Нині творча спадщина Г. Косміаді вписується в контекст історії мистецтва ХХ ст. Йому присвячена низка друкованих праць у незалежній Україні [6-17]. Щораз відкриваються усе нові й нові сторінки його життя і творчості. Донедавна було відомо, що він використовував музику під час презентацій своїх картин. У нашому дослідженні **з метою** всебічної характеристики мистецької спадщини Г. Косміаді виявимо найважливіші сторінки його творчої діяльності, пов'язані із музикою.

Джерельною базою дослідження виступають нещодавно опубліковані документи із власного архіву дочки художника Надії Саннов-Косміаді [3-4] та каталоги робіт художника [2; 5].

Виклад основного матеріалу дослідження. Георгій Косміаді народився 24 березня 1886 р. у Нальчику на Кавказі. Батьківське родовідне коріння сягало у глибину віків до греків, що займалися судноплаванням, а материнське – до польської шляхти, яка жила у Варшаві і час від часу приїжджала в портове місто Одесу провести переговори щодо торгівлі товарами. Сім'я, в якій зростав Георгій Косміаді, прищепила своїм дітям любов до музики. Адже мама – Марія Садовська (в дівоцтві) – здобула музичну освіту у Варшаві і на Кавказі мала можливість у вільну хвилину грати на роялі і навчати дітей знати, відчувати і цінувати музику. Після закінчення факультету архітектури державного Бакинського технічного училища у січні 1905 р. їде до Москви. Працює помічником міського архітектора Московської міської управи М. О. Квашніна з 20 лютого 1905 р. до 2 червня 1913 р. [3:38-39] та продовжує мистецьку освіту в майстернях художників Валентина Серова і Єгора Хрустова.

У Москві Георгій Косміаді бере активну участь у багатьох заходах московської еліти. Тут відбулися зустрічі молодого талановитого митця із композитором Сергієм Рахманіновим (1873-1943). З 1897 р. С. Рахманінов працював у Московській приватній опері С. Мамонтова, а в 1904-1906 рр. – у Великому театрі. Тогочасна Москва була в захопленні від того, як грав, диригував і творив музику великий композитор. Георгій Косміаді захоплювався чесно-тами С. Рахманінова. Композитор ненавидів компромісів і дрібниць, глибоко та щиро поважав свою і чужу працю. Ніколи не запізнавався, був ідеально зібраним, мовчазним і уважним. Чим не взірєць для наслідування?

Висловимо думку, що, ймовірно, творча особистість Сергія Рахманінова також дала сильний імпульс для формування життєвого ладу Георгія Кос-

міаді. Художник навчився слухати музику серцем, мелодизм творів свого кумира зачаровував і уводив митця у світ стихії природи і людських взаємин. Напруженість у праці, дисциплінованість у всьому, гідність, що була вироблена роками, – усе в композиторові приваблювало Г. Косміаді. У свої 20-25 років молодий художник відчував у характері С. Рахманінова співзвучність устремлінням своєї душі: попри усі життєві негаразди не нарікати на долю, а повсякчас наполегливо працювати.

Ще із московського періоду Георгій Косміаді виробить порядок експонування свого творчого доробку: на усі виставки він буде детально прописувати музичні композиції, котрі мають звучати у певному порядку. І обов'язково він включатиме у цей перелік мелодії улюбленого композитора. Та й самі картини Георгія Косміаді будуть схожі на добре підібрану музику. На його роботах кожен порух пензля ритмічно і узгоджено звучить як оркестр гарно продуманої музики. Духовна атмосфера московського художньо-мистецького середовища дасть сильний імпульс для естетичного зростання Георгія Косміаді і він зуміє зберегти закоханість у живопис і музику на усю подальшу творчість.

У результаті перипетій Першої світової війни Георгій Косміаді опиниться на Волині, а згодом із сім'єю майже на чверть століття оселиться у Рівному. З перших кроків життя у місті він заявить про себе громаді як популяризатор російської культури, а з часом його сприйматимуть як вчителя малювання з глибокими професійними знаннями. У II Речі Посполитій Георгія Петровича Косміаді визнають як художника, що заслуговує на високу пошану.

Творча діяльність Г. Косміаді у Рівному розпочинається у 1918 р., як тільки він переступить поріг Рівненського комерційного училища. Працюючи вчителем малювання, він організує в училищі естетичний гурток, діяльність якого стане важливою віхою в житті міста. Щорічно Г. Косміаді разом з учнями організовує виставки картин і рисунків. На виставках щодня відбувалися концерти і звучала музика. Афіші виставок, каталоги картин і малюнків членів естетичного гуртка рясніють такими приписами: «На виставці щодня концерти» [3: 74-75]. Той факт, що виставки картин супроводжувалися музикою, – це факт, який підтверджує творчий почерк Г. Косміаді. Справжній меломан Георгій Петрович ще з дитинства і юності виніс розуміння взаємозв'язку музики і кольору. Порухи пензля на картинах Г. Косміаді ніби існували у гармонії із музичними композиціями. У кольоровій гамі косміадівських сюжетів на виставках естетичного гуртка гармонійно звучить то радісна піднесеність, а то смуток і невимовна печаль.

Наголосимо, що художник Георгій Косміаді упродовж життя спрямовував свою діяльність на творення гармонії і її презентацію у всьому, до чого доторкались його рука, розум і душа. Тут слушно знову нагадати думку поета Євгенія Клевера, яку він висловив у статті «Син гармонії» у воєнному 1942 р.: «Якби Косміаді не вибрав шлях живописця, то він став би композитором, або поетом, або пись-

менником чи скульптором, адже він син гармонії, яка завжди прагне прийняти будь-які художні форми. Доля склалася так, що він став живописцем, але його душа залишилася вірною гармонії в широкому розумінні слова» [4:40].

Відчуття прекрасного, естетичні переживання, співпереживання кольором і музикою – такі важливі почуття прагнув виховати учитель у своїх рівненських вихованців. І йому це вдалося. Він зумів згуртувати навколо себе талановитих учнів, творчо мислячих вчителів та неординарних особистостей міста, які попри усі негаразди міжвоєнних 1920-1930-х рр. разом творили освітню й культурно-мистецьку аuru Рівного.

Звичайно, сьогодні складно відтворити повноцінну картину творчої та виставкової діяльності Г. Косміади у місті Рівне. Але збережені документи, які знаходяться у власному архіві родини Косміади і які нещодавно були опубліковані в Україні [3; 4], належним чином дозволяють скласти певну мозаїку волинської сторінки його творчості, де окремим акордом звучить його закоханість у музику. Ця тенденція в його діяльності яскраво проявилася ще в організації художніх вечорів у Рівному влітку 1918 р., котрі викликали жвавий інтерес у середовищі рівненської інтелігенції. Мова йде про художні вечори за прикладом проведення вечорів «Пісні душі» у Москві, учасником яких був Георгій Косміади. На афішах значилося ім'я відповідальної особи цих вечорів – члена Московської художньої студії «Сад Слова» Г. П. Косміади [3:70-71].

Один із вечорів – 27 липня 1918 р. – мав назву «Вечір радості», а інший – 10 серпня 1918 р. – «Вечір смутку». Цілеспрямованість вечорів виражалася в програмах, де на вечорі радості в старому замку князя Любомирського звучала музика Баха, Гріга, Глієра, Шопена, Чайковського та інших композиторів світового значення у виконанні А. Гальперина (рояль), І. Карашевського (орган), В. Карпіловського (віолончель), Ш. Шкаровського (скрипка). Під акомпанемент В. Лессіґа звучав спів М. Лессіґ. А читав уривки із творів В. Короленка, К. Балмонта сам Георгій Косміади.

Ідентично був зорганізований другий вечір – із вибором художніх творів, що виражали річище смутку. Так, зокрема, звучали музичні композиції Баха, Чайковського, Шредера, Римського-Корсакова, Генделя та інших. Із афіш художніх вечорів відомо, що вони були благодійними і проводилися на підтримку діяльності Рівненської міської бібліотеки ім. В. Г. Короленка.

Разом з тим наголосимо, що період міжвоєнних 1920-1930-х років у Рівному був дуже складним для родини Г. Косміади. Повсякчас виникали ситуації, що вимагали визначеності щодо місця проживання: Польща чи Грузія. Але після отримання у 1925 р. паспорта громадянина Республіки Польща, життя ніби увійшло у звичне русло. Безліч виставок, організованих Г. Косміади у Рівному, Луцьку, Кракові, Познані, Варшаві, проходять успішно і з великою зацікавленістю з боку владних структур Польщі. Саме тут, на Волині, Георгія Косміади оці-

нять як обдарованого педагога, умілого організатора, працьовитого і наполегливого в досягненні мети громадянина.

Багато часу приділяє створенню творчого середовища в багатьох навчальних закладах Рівного, де викладає малювання. Силами учнів створюється велика кількість виробів декоративно-прикладного характеру: із дерева, кераміки, аплікації, вишивки, розписи тощо. У приміщенні кінотеатру Зафрана здійснює постановку «Бориса Годунова» О. Пушкіна. Як зазначалося на шпальтах газети «За свободу» (Варшава, вівторок, 31 січня 1928 г.), «Текст Пушкіна супроводжується музичними композиціями у виконанні струнного квартету. Так, наприклад, монолог Пімена пройде на фоні «В церкві» Чайковського. Відповідно інші сцени вистави будуть ілюстровані «Полонезом» Шопена, «Мазуркою» із «Життя Царя» та інше» [3:183].

Георгій Косміади організовує з учнями театральні дійства на великі свята (Різдво, Трійця), залучаючи до них дітей з навколишніх сіл Кустина, Гамарні, Клевая, Олександрії та ін. Неодноразово такі міні-спектаклі відбувалися безпосередньо на природі і з використанням музичних композицій. На наш погляд, ці спектаклі і театральні дійства для Г. Косміади були частиною його творчого життя, в якому органічно поєднувалися усі види і жанри мистецтва. За результатами спектаклів художник власноруч оформляв книги, де розміщував фото декорацій, сцен із вистав тощо [3:188-189; 221-223].

Безперечно, діяльна натура Георгія Косміади, як зазначено вище, знайшла своє місце в усіх навчальних закладах Рівного. Працюючи вчителем малювання у коєдукаційній гімназії єврейського товариства у Рівному безперервно 12 років (з 1922 р.), Георгій Петрович влаштував «спеціальні вечори, де застосовує записи грамплатівок, спів хору, декламування...» [3:251]. Доречним буде наголосити, що в кінці свого життєвого шляху у 1966 р. Георгій Косміади створив цікавий документ – «Перелік улюбленої музики, співаків, книг, картин», в якому серед 22 імен композиторів перші місця за порядковим числом зазначені: 1 – Рахманінов, 2 – Римський-Корсаков, 3 – Мусоргський, 4 – Бородін, 6 – Чайковський, 7 – Шопен, 10 – Дебюссі [4:228]. Музичні твори саме цих композиторів будуть звучати у німецьких виставкових залах, де експонуватимуться полотна Георгія Косміади.

Зауважимо, що використання музики під час експонування картин художник використовуватиме у містах Західної Німеччини, куди його родина потрапить у результаті перипетій Другої світової війни. Так, на афіші про виставку Георгія Косміади в Бад Бернеку у липні 1957 р. зазначається, що «звучатиме музика Рахманінова, Бородіна та інших композиторів (з грамплатівок)» [4:106-107]. В одній із заміток на шпальтах німецької газети «Kurzzeituhg» за 20 липня 1957 р. написано: «Відвідувачам виставки пропонують краса не тільки для очей, але й також для вух. У суботу, неділю, середу та п'ятницю у виставковій залі гратиме романтична російська музика, а саме – концерт для форте-

піано з оркестром № 2 сі-мінор Сергія Рахманінова у виконанні оркестру Берлінської філармонії під керівництвом диригента Л. Людвіга» [1].

Для створення відповідного настрою Георгій Косміаді пропонував відвідувачам послухати музику. Ось відгуки відвідувачів зазначеної виставки у Бад Бернеку: «Картини пана професора Георгія Косміаді в поєднанні з російською музикою є справді неповторною подією»; «Зворушлива симфонія кольорів, яка стала для мене щасливою подією, завдяки безмежній чудовій музиці Рахманінова»; «Особливе враження справило на мене відтворення концерту для фортепіано Рахманінова, оскільки саме завдяки музиці картини отримали справжнє життя» та ін. [4:116-117].

Варто заострити увагу на тому, що у Німеччині майже на усіх запрошеннях та афішах про експонування творів Георгія Косміаді чи то в Гамбурзі, Мюнстері, Бан Бадені та інших містах зазначалося про те, що картини художника поєднуються з музикою Рахманінова, Бородіна, Мусоргського, Стравинського, Чайковського, Римського-Корсакова [4: 118-121; 126-129; 132-135; 148-151; 156-161; 164-165 та ін.]. Митець практикував на окремі виставки спеціальні програми, як приклад – «Музика на виставках професора Георгія Косміаді. Бад Баден – липень 1961 р.», в якій були розписані твори композиторів та дні тижня, упродовж яких звучатимуть ті чи інші концерти, симфонії [4:170–171].

Німецький канал телебачення «Nordschau» 17.08. 1961 р. о 18.00 год. подавав репортаж з художньої виставки Георгія Косміаді у Гамбурзі на фоні музики 2-ої симфонії Сергія Рахманінова. Знаменно, що редакторський текст уміщував наступні слова: «Його техніка малювання цікава і досить вражаюча. Він виконує тему в різних варіаціях, як композитор. І це його таємниця: для нього живопис є музикою. Коли він бачить фарби, то чує музику і навпаки. Тому під час виставки на грамофоні звучить музика російських класиків, так що відвідувачі ніби «домальовують» його дуже барвисті та великодушні намальовані враження художника. Це одна з умов, які ставить Косміаді до своїх відвідувачів: вони змушені залучати свої фантазії» [1].

Якнайкраще неповторний зв'язок образотворчого мистецтва з музикою був презентований на ювілейній виставці Георгія Косміаді у Гамбурзькому музеї етнографії з нагоди його 80-річчя. У Програмі зазначалося, що в окремі години буде звучати музика Рахманінов (прелюдія №1, 1 та 2 частини 2-го концерту для фортепіано, етюд), Стравинського («Жар-птиця», сюїта), Римського-Корсакова («Золотий півень», сюїта), Бородіна («Половецькі танці»), Чайковського (1 частина 1-го концерту для фортепіано) [4:200-201]. З нагоди ювілею Косміаді була присвячена низка статей на шпальтах німецьких газет. Зокрема, в «Heimatspiegel» за 29 березня 1966 р. читаємо: «Варто також підкреслити те, що Георгій Косміаді – єдиний відомий художник, який доповнює музикою свої виставки. При цьому він надає перевагу композиціям Рахманінова, Чайков-

ського, Римського-Корсакова, Брамса, Дебюссі та інших» [4:218-219].

Висновки і перспективи. Таким чином, тісний зв'язок між творами живопису та музикою яскраво проявився у манері письма небагатьох митців. Художник-одинак імпресіоніст Георгій Косміаді належить саме до цієї когорти. З дитячих і юнацьких років усім своїм єством відчув тісний взаємозв'язок між образотворчим мистецтвом і музикою. Цю естетичну гармонію він зафіксував на понад 5000 картинах, створених у різні періоди життя. Його полотна у кольорових містеріях схожі на гарно скомпоновану музику. Залюблений в твори С. Рахманінова та російських класиків, Г. Косміаді прагнув наповнити експозиційні зали виставок музикою настільки, щоби відвідувачі могли дописати його картини власними враженнями. У такий спосіб його творче «я» вступало у діалог із глядачем.

Традиція використання музики російських класиків на виставках з'явилася у Георгія Косміаді ще у ранньому періоді творчості. Напередодні Першої світової війни він входив в одне із московських товариств, члени якого власну художню творчість поєднували із грою на фортепіано. Пізніше на Волині і в Німеччині він багато експериментував, поки не виробив манеру розписувати у «Програмах» музичні твори, які мали звучати у залах, щоб вплинути на почуття людей, ввести їх у світ гармонії барв та звуків. В архітектоніці композицій, у кольорових контрастах, у технічній манері написання полотен Косміаді яскраво виражав свою творчу особистість. Художник творив власні кольорові симфонії та мріяв про синтез мистецтв.

ЛІТЕРАТУРА

1. Власний архів Н. Г. Саннов-Косміаді // «Atelier Kosmiadi». Legien str. 8a, 22111 Gamburg. Germany.
2. Георгій Косміаді. Каталог художніх робіт із фондів Народного музею історії Рівненської української гімназії та Рівненського обласного краєзнавчого музею / Укладачі: Н. Р. Тарасевич, Л. К. Костюк, Л. В. Шлапак, О. А. Бурець, Ю. Є. Климюк. – Рівне : Бліц, 2006. – 301 с.
3. Георгій Косміаді: життя і творчість у документах. Збірник документів у 2-х т. / Уклад.: Н. Тарасевич, Л. Костюк / Н. Р. Тарасевич, Л. К. Костюк. – Рівне: ПП ДМ, 2009. – Т. 1. – 304 с.

4. Георгій Косміаді: життя і творчість у документах. Збірник документів у 2-х т. / Уклад.: Н. Тарасевич, Л. Костюк / Н. Р. Тарасевич, Л. К. Костюк. – Рівне: ПП ДМ, 2009. – Т. 2. – 356 с.

5. Георгій Косміаді (1886–1967): Кавказ–Москва–Волинь–Гамбург. Короткі відомості про художника та виставки його робіт. Каталог / Уклад.: Косміаді Н. Г., Тарасевич Н. Р., Костюк Л. К. – Рівне: Мозар, 2012. – 16 с.

6. Кожушко Н. Георгій Косміаді та рівненські навчальні заклади. 1917–1940 рр. / Н. Кожушко // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Випуск V (190 років від дня народження Миколи Костомарова). – Рівне: Перспектива, 2007. – С. 53–55.

7. Костюк Л. К. Георгій Петрович Косміаді: життя та особливості художньої системи / Л. К. Костюк // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Зб. наук. праць: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 14. – Рівне: РДГУ, 2008. – С. 184–189;

8. Костюк Л. К. Художник, що мислив Волинню: життя і творчість Георгія Косміаді / Л. К. Костюк // Поліссязнавство у фольклорно-етнографічних і літературно-мистецьких дослідженнях. – Рівне: Волинські обереги, 2009. – С. 126–132.

9. Костюк Л. К. Творчість Георгія Косміаді в культурно-мистецькому середовищі Німеччини 40–60-х років ХХ століття / Л. К. Костюк // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Зб. наук. праць: Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т. – Вип. 15. – Рівне: РДГУ, 2009. – Т.1. – С. 244–249.

10. Костюк Л. Постать Георгія Косміаді в культурно-освітньому середовищі м. Рівного кінця 1910 – початку 1920-х років / Л. Костюк // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. 17. Т. I. – Рівне: РДГУ, 2011. – С. 310–315.

11. Костюк Л. К. Виставкова діяльність Георгія Косміаді на Волині у 1920-х роках / Л. Костюк // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Львів: ЛНАМ, 2012. – № 23. – С. 315–327.

12. Костюк Л. Георгій Косміаді: художник між Сходом і Заходом / Л. Костюк // Народознавчі зошити. – 2012. – № 3. – С. 45–51.

13. Костюк Л. К. Стронцієві спалахи на картинах Георгія Косміаді / Л. Костюк // Мистецькі грані. – 2012. – № 2 (29). – С. 6–7.

14. Костюк Л. К. Соціокультурний контекст становлення особистості митця: родовідні корені, дитинство та юність Георгія Косміаді (1886–1967) / Л. К. Костюк // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Вип. 19(1). – Рівне: РДГУ, 2013. – С. 273–278.

15. Толстуха Л. Художні вечори Георгія Косміаді у Рівному / Л. Толстуха // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Випуск VI (155 років від дня народження Володимира Короленка). – Рівне: Видавець Олег Зень, 2008. – С. 211–213.

16. Юрчук О. Естетичний Гурток Георгія Косміаді в Рівному / О. Юрчук // Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею. Випуск IV: Матеріали наукової конференції 25–26 жовтня 2006 року. – Рівне: Волинські обереги, 2006. – С. 229–232.

Чернюшок О. Художньо-педагогічна спадщина Г. Косміаді: погляд сучасності / О. В. Чернюшок // Духовно-творчий потенціал студентської молоді: психолого-педагогічні проблеми формування та реалізації. Матеріали III Всеукраїнської науково-методичної конференції. 18–20 травня 2006 року. – Рівне: РДГУ, 2006. – С. 162–164.

УДК 7.03“19/20”

Аттіла КОПРИВА,

*доцент, кандидат мистецтвознавства,
Закарпатський художній інститут,
м. Мукачево, Україна*

БАРВИСТА ФЕЕРІЯ

«ЗАКАРПАТСЬКОГО ВАН ГОГА».

ТВОРЧІ БЕСІДИ З АНТОНОМ ШЕПОЮ

Коприва А. Барвіста феєрія «закарпатського Ван Гога». Творчі бесіди з Антоном Шепюю. Публікація є результатом дослідження творчої біографії яскравого представника третього покоління Закарпатської школи живопису Антона Олексійовича Шепи на основі інтерв'ю та творчих бесід.

Ключові слова: живопис, творчість, колір, пленер, монументальність.

Коприва А. Красочная феерия «закарпатского Ван Гога». Творческие беседы с Антоном Шепюю. Публикация является результатом исследования творческой биографии яркого представителя третьего поколения Закарпатской школы живописи Антона Алексеевича Шепи на основе интервью и творческих бесед.

Ключевые слова: живопись, творчество, цвет, пленер, монументальность.

Kopryva A. T. Colorful enchanting «Carpathian Van Gogh». Creative conversation with Anton Shepa. The publication of this study is the result of bright creative biography representation of the third generation of the Transcarpathian school of painting Anton Alekseevich Shepa, which is based on interviews and creative conversations.

Keywords: painting, art, color, plein air, monumentality.

© Аттіла Коприва, 2015